

АМАДОКА

Софія
Андрухович

АМАДОКА

Роман

Львів
Видавництво Старого Лева
2020

УДК 821.161.2-3
А 66

Софія Андрухович

А 66 Амадока [Текст] : роман / Софія Андрухович. — Львів : Видавництво Старого Лева, 2020. — 832 с.

ISBN 978-617-679-629-9

Понівечений до невпізнаності в одній із гарячих точок на Сході України, герой роману «Амадока» тільки дивом залишився живим. Це сумнівна втіха, оскільки важкі травми призвели до повної втрати пам'яті: чоловік не пам'ятає ні свого імені, ні звідки походить, не пригадує жодної близької людини, жодного фрагмента свого попереднього життя. Таким його і віднаходить жінка, любов і терпіння якої здатні творити дива: сягати найглибших пластів забуття і спогадів, поєднувати розрізнені клапті понівеченої свідомості, зшивати до купи спільну історію.

Амадока — найбільше в Європі озеро, розташоване на території сучасної України, вперше згадане Геродотом і впродовж кількох століть відтворюване на мапах середньовічними картографами, аж до свого раптового і цілковитого зникнення. Яким чином безслідно випаровуються великі озера, як зникають цілі світи, цілі культури — і що залишається натомисть? Чи може існувати зв'язок між єврейською Катастрофою Східної Європи і знищенням української інтелігенції в часи сталінських репресій? Чи може забуття однієї людини сягати на кілька поколінь під землю? Чи пов'язують нас знаки і шрами понівеченої пам'яті? Чи здатні любов і терпіння дати змогу торкнутися свідомості іншої людини?

УДК 821.161.2-3

© Софія Андрухович, текст, 2020
© Романа Романишин та Андрій Лесів,
обкладинка, 2020
© Видавництво Старого Лева, 2020

ISBN 978-617-679-629-9

Усі права застережено

Андрієві

ЧАСТИНА ПЕРША

Ось він — її чоловік. Ось темні відбитки його пальців на її передпліччі. Ось синці на сидницях і стегнах. Ось коліна зі свіжоздертими смужками найтоншої шкіри. Ось її біль у хребті — від того, що він тиснув у центр спини, розпластавши її животом на протертому килимі, намагаючись знерухомити її тіло. Легкий вивих плечового суглоба заважає тепер вільно рухатись і забарвлює насолоду додатковим посмаком.

Його пальці чіпко тримають її кінцівки, складають її тіло у спосіб зручний і відкритий, різкий натиск його плоті негайно пригладжується обережними дотиками, місце удару вкривається поцілунками.

Ось він, цей її чоловік, так поводитьсь з її власним тілом, що з горлянки у неї замість видиху лунає незнайомий зойк. І відчуття, і голос, і навіть барви кімнати, і погойдування гілок ялини за вікном — усе змінене ним крізь її тіло. Вона обводить здивованим поглядом світ навколо і жадібно чіпляється пальцями в його спину, потрапляючи пучками в заглибини шрамів. Не заплющуй очей, суворо говорить він, не відводь погляду, дивись мені в очі.

Розтягнутий комір вибляклої футболки відкриває міцний загривок. Вона йде слідом за ним, ступаючи в його кроки, вгрузаючи в білий пісок. Піщинки слизькими струменями затікають у проміжки між ступнями і підощвами взуття. Ступні гарячі, м'язи — скам'янілі, втома і важкість у всьому тілі.

Він мимохідь обертається до неї на три чверті, вказує простягнутою рукою на протилежний бік озера, намагається щось сказати. Вона не здатна встежити, куди він показує: вихоплює тільки розмиті клапті хмар, дрібні складки вітру, викладені на плесі, шамротання очерету навколо іржавої водоочисної конструкції, густий запах намулу й жаб'ячої ікри, і кружляння птаха. Але більше зацікавлення в неї викликає його шкіра, зморшкувата й шкарубка навколо ліктя, виразні натягнуті м'язи, волосинки, що стримлять із пор, спрямовані у напрямку великого пальця руки. Вона пригадає це місце притиснутим до її обличчя, втиснутим у рот і ніздрі, в зуби і язик.

Вони долають болото, переступаючи по уламках цегли і шматках дерева, але вона необережно зіслизає у глевку чорноту води і забрюхує йому литку жирними краплями. Його увага цілковито поглинута краєвидом: його ваблять грабовий ліс на протилежному боці озера та стежки для катання на велосипедах, його цікавить шлях на Нову Греблю. А вона розповідає, що раніше вони постійно туди їздили, вздовж соняшникових полів, уздовж картоплі і буряків, під палючим сонцем. Він не пам'ятає.

Вона розповідає, що за Порокотнем є добрі стежки на території лісництва, де вони часто каталися. Натомість із цього боку, ближче до їхнього дому, минулого літа вирубали ту стару частину лісу з найвищими соснами і ліщиновими заростями, де вони раніше валялися на ковдрі, покусані комарами, серед мурашників і пухнастих куль моху, схожих на відрубані голови. Він нічого не здатен пригадати.

Ось вони підходять до самої води. Тут очерет розходитьсь, утворюючи місце для купання. Порослий травною ґрунт переходить у пісок, пісок занурюється під воду. На мілководді повно напівпрозорих мальків, яких легко сплутати з відблисками сонячного світла, заламаними променями.

Вона сідає на березі, охайно складає рушника на колінах. Її чоловік одним рухом стягує з себе футболку, звільняється від штанів — і завмирає на мить, увійшовши по кісточки в воду.

Згодом вона відраховує його ритмічні гребки, що вкладаються в музичний розмір ранкового вібрування шафи над їхніми тілами, скрипіння дощок підлоги під візерунками протертого килима, загрозливого розгойдування книжкових стелажів навколо, під завалами яких вони могли загинути. Але не загинули.